ÅRGANG 19 NOVEMBER 2021 INFORMASJONSSKRIV FOR STRANDLYKKJA, SPITALEN OG ESPA

I GRENSELAND

Dette er noe av innholdet i dette nummeret

Side 8 Ny gapahuk

Side 10 Midtsvehagan vel

Side 11 Livet på Spitalen skole på 40 tallet

Side 14 Ildsjelen Mari Sletli

Snøfnugg

Kom vesle hvite snøfnugg
og sett deg på min panne.
Fortell om alle stjernene
som seiler over landet.

Kom vesle hvite snøfnugg
og hils på mine hender.
Fortell meg hvor du kommer fra
og hvor din reise ender.

Kom alle hvite snøfnugg,
kom ned, kom ned på bakken,
så jeg kan gi min storebror
en snøball midt i nakken!

Halfdan Rasmussen.

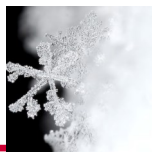

Fra redaksjonen

Hei!
Håper alle har hatt en fin høst nå som vi går inn i den mørke tia. Det har vært ualminnelig varmt og fint innimellom, og godt er det vel at det regner også. Tross alt. Vi trenger fulle vannbasseng når vi går en kald vinter i møte. Tenker på strømprisene.

Dette nummer, julenummeret som vi kaller det, er litt ekstra innholdsrikt. Vi har tatt inn Espa vel sin uttalelse vedrørende Stange kommunes forslaget til ny skolestruktur. Dette innlegget har stått på vår Facebook side, men det det er ikke alle som er der. Og det er et ønske å få det på papir, lettere å lese.

Vi har fått mange positive tilbakemeldinger om at dere setter pris på I Grenseland. Det synes vi i redaksjonen er veldig hyggelig og gir oss inspirasjon til å stå på.
Redaktøren har imidlertid oppdaget at vi har et forbedringspotensial. Det er plasseringen av info om deadline og redaksjonens medlemmer. Den blir litt gjemt blant alt de faste innslagene på de siste sidene og noe man derfor ikke legger så mye merke til.
Det er litt hektisk for redaktøren uka før deadline med å sende e-poster, sms, telefoner for å forsikre meg om at vi får inn stoffet vi synes er viktig å få med. Møter bare velvilje, men det blir travelt, også for den som får en påminnelse.
Da vi fikk avisa innbundet på denne måten og ikke A4 ark som er stiftet sammen, da det var lett å slenge på ei ekstra side på slutten, må nå sideantall «gå opp i fire». Derfor er det vanskelig hvis vi får inn noe etter at jeg har redigert ferdig, da blir det tre tomme sider som må fylles, eller gjøre om hele redigeringen, eller ikke få plass til artikkel info denne gangen.
Så nå er informasjonen om deadline, filformater, utgivelsesdato, navn og mailadressen til redaksjonsmedlemmene flyttet nederst på denne siden. Regner med de fleste leser denne spalten. Bedre synlighet. Man lærer.

V oppfordrer dere til å gi oss tilbakemeldinger om det er noe annet dere synes vi kunne endre, forbedre. Og ikke minst sende oss bilder og tips. Apropos det, har fått flere fine innlegg til dette nummeret. Jeg visste ikke om at det f.eks. finnes et Midtsvehagan vel.

Vi ønsker at dere sender oss bilder fra turer, hverdagslivet, naturen, aktiviteter ja i grunnen hva som helst som har en tilknytning til Espa eller Strandlykkja. Jeg følger med på Instagram og Facebook og plukker opp mange fine bilder der, kontakter fotografen og spør om lov til å benytte disse. Via Facebook fant jeg fram til fotografen av forsidebildet, Øystein Øysjøfoss, hytteboer her på Espa i mange år. Han er nå pensjonist og er på hytta, Slåttsveen, så ofte som mulig. Fotografering har vært en hobby siden han var i tenåra. Han bruker naturen her flittig, har med kamera hele tiden. Motiver finnes overalt sier han. Favorittmotivene er fugler, dyr og tog. Han er vokst opp på Hamar og ble hekta på tog i guttedagene. Det har visst aldri gått over.

Videre kan vi nevne at vi endelig har fått skrevet om ildsjelen Mari Sletli, vi synes det er viktig at vi har innslag fra Espa skole så ofte som mulig, og vi fortsetter spalten om uønskede planter i norsk fauna, takk til Erik Evenrud for det.

Nå håper i hvert fall jeg at det blir en slik gnistrende, gammeldags passe snørik, passe kald, vinter. Og at de som kjører opp skiløyper har overskudd til å fortsette med det.
Da gjenstår å ønske alle en riktig fin førjulstid, god jul og godt nytt år i ett!

For redaksjonen Helene

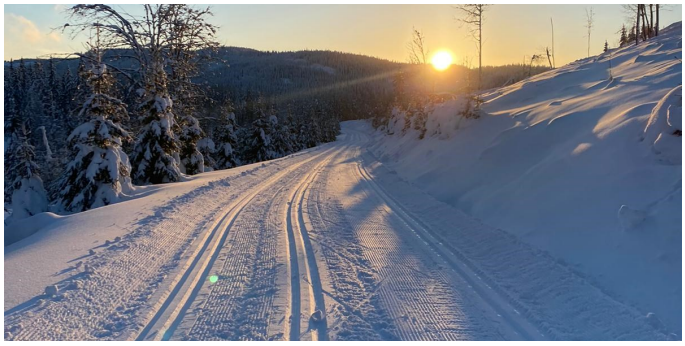

Redaksjonen:

Elin Johnsen	elin.aage@outlook.com
Herborg Aamodt	hdamodt@yahoo.no
Mari Sletli	mari.sletli@bbnett.no
Nienna Eriksen	nienna.eriksen@gmail.com
Helene Gundersen	redaktør hgunders57@hotmail.com

Neste utgave er planlagt utgitt
22. Januar 2022
Manusfrist: 31.desember 2021

Tekst må sendes i **wordformat.**
Bilder sendes som separate filer i **JPEG format** på mail.
Vi minner også på at Espa vel har egen hjemmeside **espa.no**

Vi har noe utgifter i forbindelse med trykking av I Grenseland. Det vil komme veldig godt med om dere vil støtte oss med en annonse?
Liten rubrikkannonse koster kr 500 for fire numre.
1/2 side kr 500,- pr nummer.
I Grenseland trykkes på Flisa Trykkeri

Espa vel

Leder i Espa vel har ordet

«Tro ikke alt hva du hører,
si ikke alt hva du vet,
da sparer du mange bører
på sinn og samvittighet

har en lærer skrevet i min minnebok i 4.klasse. Dette har vært viktige verdier for meg å ta med meg opp gjennom årene. Et tilbakeblikk på slike verdier og det er mye positivt å ta med seg.

Nå er det gledens tid for mange og mye positivt som skjer. Vi ser fram til en fin førjulstid. Snøen daler ned og alt virker mye lysere og triveligere ute. Kulturarrangementene gjennomføres og vi mennesker begynner å komme oss ut igjen etter lange tider med nedstengninger og restriksjoner.

Elevene på skolen skal lære oss, på trim og trivsel på mandager, BLI MED dansen, og vi gleder oss skikkelig. Innebandyturneringer blir det også sammen med elevene og andre prosjekter har de sikkert også på lur. Det er flott med en nærhet til og et godt samarbeid med skolen og barnehagen og vi har mye å glede oss over. Takk til alle på skolen for et svært positivt samarbeid!

Takk til alle i bygda for at dere er så positive og bryr dere om og oppmuntrer hverandre på en god måte!

God julehøytid til alle!
En førjulshilsen fra leder i Espa vel Inger Sleppen

Julegrantenning 27.november
kl.12.00 – 15.15 på Espa skole og barnehage – Espa kulturhus

Kl. 12.00:
Kafe åpner: m/julegrøt og saft, kaker, kaffe og te. Utlodning med masse flotte gevinster
Tippekonkurranse m/fruktkurv i premie

Kl.12.30:
Konsert v/Tangen skolekorps, juniorer v/dirigent Mona Vestli

Kl.14.15:
Loddtrekning

Kl.14.30:
Gang rundt juletreet og Espa og Tangen musikkorps spiller. Kommer nissen?

Kl.15.15:
Vi samles ved den store julegrana ute og lysene tennes
Alle hjertelig velkommen!

Verv	Navn	Status	Valgt til
Styret: Leder	Inger Sleppen	Gjenvalg	2023
Sekretær	Haldis Marianne Snortheim	Ikke på valg	2022
Kasserer	Kjell Stråbø	Regnskaps-fører, enga-sjert til	2022
Styre medlem	Unni Hestnes	Gjenvalg	2023
Styre medlem	Espen Svartbekk	Nyvalg	2022
Styre medlem	Thomas Bakke	Ikke på valg	2022
Møtende vara	Knut Ove Lien	Ikke på valg	2022
Møtende vara	Dick Claeson	Nyvalg	2023
Valgkomite:			
Leder	Anne Marie R. Borgersen	Ikke på valg	2022
	Stein Ola Solvang	Ikke på valg	2023
	Bjørg Kjærnstad	Nyvalg	2024
Revisorer:	June Sveum Nyland	Gjenvalg	2022
	Linda Gruben	Gjenvalg	2022
Redaksjons komite	Elin Johnsen	Ikke på valg	2022
	Helene Gundersen	Ikke på valg	2022
	Herborg Aamodt	Ikke på valg	2023
Aktivitets-komite:	Oddvar Støen	Gjenvalg	2023
	Geir Rune Finstuen	Nyvalg	2023
	Gerd L. Hestnes	Gjenvalg	2023
	Tove Antonsen	Ikke på valg	2022
	Olaf Antonsen	Ikke på valg	2022
	Mary Helseth	Ikke på valg	2022

Møteplan Espa vel.

- Styremøte 7.desember 2021
- Styremøte 1. februar 2022
- Årsmøte og medlemsmøte 15.februar 2022

Espa vel informerer

Velkommen til innflyttere på Espa! Vi håper dere vil trives og oppfordrer den enkelte til å delta aktivt i lag og foreningsarbeid i bygda. Espa er unik som har en beliggenhet i naturskjønne områder med anledning til et aktivt friluftsliv og som gir den enkelte en merverdi i livet.

Bergsjøen frilufts – og aktivitetsområde – badeplassen
Vi oppfordrer alle som besøker Bergsjøen og som har tenkt å grille om å ta med seg TØRR VED.

Hogging av trær på din private eiendom.
Gjennom denne infoen oppfordrer Espa vel alle grunneiere av hus og hytter til å ta en titt på de trærne en har på eiendommen for å se om ikke noen trær burde vært hogget. Enten fordi de er gamle, snart faller ned og kan være en fare for andre eller de stenger for utsikten til naboene. Å hogge trær ivaretar godt naboskap.

Trim og trivsel.
Hver mandag kl.10.30 – 12.00 er det trim og trivsel i salen på Espa skole og barnehage - Espa kulturhus for alle som har litt ledig tid på mandager. Vi trimmer, driver med ballspill, spiser sammen og har kulturelle innslag. ALLE er hjertelig velkommen! Ønsker du skyss kan du kontakte Inger Sleppen tlf. 917 817 33.

Dugnad på Bergsjøen frilufts - og aktivitetsområde - badeplassen torsdag 11.nov. 2021 kl.12.00. Alle vel møtt! Oppgaver som passer for alle.

Espa vel oppfordrer alle innbyggere og hyttebeboere til å benytte den flotte naturen vi omgir oss med.

Lørdag 27.november 2021 kl.12.00 – 15.15 er det julegrantenning på Espa skole og barnehage – Espa kulturhus.
Utlodning og kafeen åpner kl.12.00. Tangen skolekorps, juniorer har konsert kl.12.30. Loddtrekning kl.14.15 og kl.14.30 er det gang rundt juletre og Espa og Tangen musikkorps spiller. Julegrana tennes ute kl.15.15.

4.dag jul er det juletrefest på Mostu skole. Et samarbeid mellom Strandlykkja vel og Espa vel.
Lørdag 8.januar 2022 kl.13.00 – 16.00 er det juletrebrenning i Kjeldsrudjordet, aking, grilling, utlodning og mye moro. Omstillingsarbeid og skole og barnehagestruktur er planlagt politisk behandlet i Stange kommune i januar 2022.

Espa vel på Facebook. Ta en titt og del den gjerne med dine venner, kjente og familie. Inviter venner og kjente til å like siden. Du må gjerne sende oss bilder fra Espa som vi kan legge ut på Facebook. Det er viktig å spre bilder og nyheter fra nærmiljøet for å reklamere for andre som er interessert å følge bygda.

Se espa.no

Medlemskap i Espa velforening. Vi har i dag mange medlemmer - husstander. Flere og flere ønsker å støtte arbeidet vi gjennomfører for bygda. Vi håper flere ser nytten av arbeidet Espa vel utfører og ønsker å støtte dette arbeidet ved å betale kontingenten på 250 kr pr. år. Betal inn til kontonr. 1822.06. 05724 og oppgi ditt navn ved betaling. Velkommen som medlem!

Gave til Espa velforening. Hjertelig takk til dem som har gitt pengegaver til Espa vel i året som har gått! Vi setter stor pris på at enkeltpersoner, lag og foreninger bidrar. Ønsker du å bidra med en pengegave til Espa velforening til drift eller andre formål så kan du benytte kontonr. 1822.06.05724 eller VIPPS 105816.

Grasrotandel. Espa velforening er innmeldt som Grasrotmottaker og oppfordrer deg til å registrere Espa velforening sitt organisasjonsnummer når du leverer inn din tippekupong. Det vil ikke koste deg noe ekstra å registrere Espa velforening som grasrotmottaker, men du bidrar med ekstra tilskudd til velforeninga. Org.nr. 993 299 677

Magisk lys ved Bergsjøen. Foto: Øystein Øysjøfoss

Mål og aktivitetsplan for Espa vel 2021

Å bidra til økt tilflytting til Espa og god integrering av nye naboer.
Å arbeide aktivt for å få til mer salg av tomter, boligbygging og næringsutvikling på Espa
Å arbeide for vekst og utvikling i Stange sør
Å arbeide aktivt for og ferdigstille promoteringsfilm om Espa – markedsføring av området
Å drifte Bergsjøen frilufts – og aktivitetsområde – badeplassen på en god måte
Å støtte opp om driften av Espa kulturhus på en aktiv og god måte.
Å bidra til at aktivitetstiltaket «Trim og trivsel» blir et godt tilbud for mange innbyggere
Å arbeide for at det blir utbygging av fiber på Espa og at dette sluttføres første halvdel 2021.

Strandlykkja vel

Styret:		
Leder:	Joar Bredesen	2021
Nestleder:	Nienna Eriksen, ny	2022
Sekretær:	Marte Brink Hansen, ny	2021
Kasserer:	Anne Mette G. Olsen, gj.valgt for 1 år	2021
Festkomitee:	May Britt Nordby	2021
	Mari Sletli, ny – valgt for 1 år	2021
	Per Arne Midtskog, ny	2022
	Hans Christian Lillehagen, ny	2022
Valgkomitee:	Inger Simensen, leder	2021
	Inger Lise Simensen	2022
	Eva M. Sletli, ny	2023
Revisorer:	Kaja Reinhardtsen, gj.valg	2022
	Erik Evenrud	2021

Årsmøte i Strandlykkja vel.

Det innkalles til årsmøte på Mostu skole den 26/11 kl.18.00 – 19.00

Dagsorden:

- Åpning med godkjenning av innkalling
- Valg av møteleder og referent, samt 2 til å underskrive protokollen
- Årsberetning
- Regnskap
- Innkomne saker.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, sendes styret v/Joar Bredesen innen 19. november på:
jbredese@bbnett.no eller
tlf. 415 500 88

- Fastsette medlemskontingent
- Budsjett
- Valg.

Ta kontakt med valgkomiteen v/Inger Simensen om du ønsker å engasjere deg i velforeningen eller om du har forslag på noen som burde vært med.
Mailadresse til leder i valgkomiteen:
frusimensen@bbnett.no eller tlf. 478 26 929

VELKOMMEN
Styret

Grasrotandelen:

Velforeningen takker for de som har registrert Strandlykkja vel som sin Grasrot mottaker, så langt i år har 15 grasrotgivere generert kr 8.134,47 til Strandlykkja vel! Vi håper at flere vil bidra til velforeningen med å registrere sitt spillekort til velet, org.nr. til Strandlykkja vel er: 993 609 234. (Der er enkelt å endre mottaker om du skulle ønske å endre mottaker til oss!)

Medlemskap og annen støtte til foreningens arbeid.

Medlemskontingenten ble ikke endret på siste årsmøtet og er kr 350,- pr. husstand. Du kan betale medlemskontingent og/eller annen støtte til vellets arbeid på:
Vippsnr til Strandlykkja vel er:510386
Husk å merke med navn og adresse og gjerne din mail adresse – på forhånd takk!

For styret
v/Joar Bredesen

Mostu skole

Mostue skole kan leies ut til møter, minne samvær o.l.
Henvende dere til Mari Sletli
tlf: 48053693 eller mari.sletli@bbnett.no

Julegrantenning ved Strandlykkja kirke søndag 29. november kl. 17.00.

Gløgg og pepperkaker.
Velkommen!

HEI SAMBYGDING, DU ER INVITERT!
Vi feirer gjenåpningen av samfunnet og Strandlykkja vel inviterer derfor til gratis julebord!

Julebord og festlig samværfor alle beboere og hytteeiere i Spitalen og Strandlykkja.

Fredag 26. november kl. 19.30 på Mostu skole

Det blir servering av god mat og èn enhet drikke.
Flott underholdning av ulike aktører!
Det blir salg av drikke og snacks, loddsalg!

Påmelding sendes til:
Mari Sletli: mari.sletli@bbnett.no el tlf 480 53 693 el Mette G. Olsen: mette.gruben@gmail.com el tlf 473 49 692 innen 19. november.

Vi gleder oss til å sees!
Hilsen Styret & Festkomitèen

Leder i Strandlykkja vel har ordet!

Som nevnt i forrige leder, så har det hver gang vi har avsatt tid til årsmøte, blitt smitteoppblomstring, også denne gang! Imidlertid, så satser vi nå på at vår region slipper unna og at vi kan få gjennomført vårt årsmøte den 26. november med påfølgende julebord og enkel markering av «gjenåpningen» av samfunnet. At det ikke er mere smitte nå, ja det er nesten litt uvirkelig, når vi så nyhetssendinger fra «gjenåpningen» rundt om i landet.

Det er vel fortsatt lov å være litt forsiktig, ta hensyn og kanskje ta «åpningen» litt naturlig og gradvis??
I skrivende stund er det blitt november og snø/sludd i lufta og det er vel ikke annet å vente om man ser på kalenderen. Det har vært en mild og fin høst og for mange av oss som ikke takler kulda/vinteren like bra lenger, så er jeg veldig glad for at vinteren blir så kort/mild som mulig.
I de siste åra synes jeg det er mange som uttrykker at det er en økende misnøye med myndigheter og beslutningstakere i en rekke saker. (Dette synes å være både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.) Dette er svært alarmerende og kan bli en alvorlig utfordring for vårt demokrati! I vårt demokrati, som så langt må sies å ha fungert stort sett bra - må vi alle ta ansvar, del i og sørge for at det blir så bra som mulig til enhver tid.

Uansett, tida går fort og stundom altfor fort. I den forbindelse var jeg i Oslo en tur den 1.juni og markerte at nok et tiår er tilbakelagt. Ble påspandert en bedre middag på en av de flotte restaurantene på solsida i Sørenga og koste meg i sola sammen med gode venner. Selv om det var på en tirsdag, så var vi aldeles ikke alene der. Det var helt fullt med folk på hele strandpromenaden, middagsgjester og badende overalt.

Lite skulle jeg vite om at vi ble vitner til en historisk arbeidsøkt for en mengde arbeidsfolk – det var nemlig tid for å heise inn de store kunstverkene i det store spesielle «vinduet» høyt oppe på veggen på Lambda. Et opplegg som innebar mange ulike operasjoner med spesialtransport med biler, flere store mobilkraner og en liten båttur over til Munchmuseet! Det var mange skuelystne her denne kvelden, og jeg er ikke sikker på alle var der for kunsten, men det var artig å være så tett på og se/høre hvordan det hele ble koordinert mellom de ulike aktører - her var det et meget bra lagspill med arbeidsfolk som kunne sine fag!
Etter at byrådet i 2008 bestemte at det skulle bygges et nytt Munchmuseum og en arkitektkonkurranse som i 2009 endte opp med at Lambda ble utpekt til vinner. Så var det store forventninger og bekymringer for dette store byggeprosjektet midt i Bjørvika.

Noen års planlegging og en byggeperiode på 6 år med en offisiell byggekostnad på 2,76 milliarder, så skulle det være grunn til tro at alle hensyn var tatt med i beregningene, også at det skulle være besøkende på museet. Stor var vel nyheten som kom den 3.november om at inneklimaet er så dårlig at det trengs store forbedringer for å kunne ta vare på Munchmuseets nasjonalskatter. Etter snaue 2 ukers siden vårt eminente kongepar offisielt åpnet museet, så viser det seg bl.a at det ikke kan være så mange besøkende inne i bygget av gangen pga inneklimaet!!!

Jaja, det er vel med bl.a denne saken forståelig at folk stiller spørsmål om bruken av fellesskapets midler – helt klart er det i hvert fall at tilliten til beslutningstakere ikke akkurat blir styrket! Får da virkelig håpe at museet bruker havvann og ikke avhengig av vann fra Oslo vannverker!

Ønsker dere alle en riktig god førjulsvinter og En Riktig God Jul & Godt Nytt År når den tiden kommer!
Mvh Joar Bredesen

Høstfest på Espa skole og barnehage

Endelig kunne elevene på Espa skole og barnehage ønske velkommen til årets høstfest 19.oktober for bygdas innbyggere og hyttebeboere.

Elevene vartet opp i amfiet ute med mye fin sang og med bevegelser sprudlet de til musikk med rytmer som noen og en hver av de frammøtte kunne tenke seg å bevege seg etter. Det er fantastisk å oppleve elever som stråler av glede og øser av seg positiv energi som smitter over på tilstedeværende, som gløder av energi og virker så fornøyde når de opptrer for et større publikum.
Etter underholdningsinnslagene var det bare å ta fatt på naturstien rundt skolen med mange utfordrende spørsmål og oppgaver for deretter å kunne glede seg til elevenes grønnsakssuppe og Espaboller.
Salen var dekket opp for servering av mat og hygge. Elevene er usedvanlig flinke til å ta i et tak, organisere og rydde. Ingen høstfest uten utlodning med mange flott gevinster som fant sine nye eiere og inntektene ble vel 14.000 kr som går til gode formål for elevene. Hjertelig takk til elever, lærere og rektor!
Inger Sleppen

Espa sykepleieforening på høsttur til Lillehammer.

Onsdag 15.september kl. 09. startet bussturen fra Espa, med stopp både på Tangen og Stange for at flere deltagere kunne gå på.

Else Karin Nordnes ønsket oss velkommen til tur. Vi var nitten forventningsfulle damer som tok turen til Maihaugen. Der ble vi godt mottatt med kaffe og rundstykke. Vi fikk orientering om Anders Sandvig, han som er Maihaugens grunnlegger, og opplysning om hvor vi skulle gå for å få sett mest mulig av området.
Noen gikk og så på gamle bygninger, og noen ville bare rusle rundt.
Alle ville innom barndomshjemmet til dronning Sonja, for å se hvordan hun bodde da hun var barn. Det meste var avstengt med låste glassdører, vi kunne ikke sitte i stua eller noen andre rom. Kjøkkenet var åpent, det var et helt vanlig kjøkken fra den tiden.
Fra Lillehammer reiste vi til Toten Gjestegård, der middagen ventet. På menyen sto hjemmelagde karbonader, medisterkaker og stek med tilbehør. Hjemmelaget karamellpudding og kaffe avsluttet et godt måltid.
Turen hjemover gikk om Feiring og Minnesund i fint høstvær, trærne hadde skiftet farger til gult og oransje, og i solskinnet lyste det så pent. Else Karin takket for turen, og håpet alle hadde hatt en bra dag. Sjåføren, Rolf fra Hamar Bussreise fikk takk for opplegget og turen.

Mari

Hurra, Norge har åpnet opp igjen.

Nå blir det mulig å arrangere møteplasser, og være mer sosiale enn det som har vært mulig det siste halvannet året. Jeg gleder meg allerede til nye aktiviteter, julegrantenning og juletrefest.
I Strandlykkja har Marie Westby har fått en veg oppkalt etter seg. Vegen går fra Spitalsvegen , innover den nye traseen ovenfor Mjøsli. Det er positivt!! Marie Westby var stasjonsmester på Strandlykkja stasjon fra 1933-1946. Hun var en av de første kvinnelige stasjonsmestere i Norge. Marie Westby var aktiv i flyktningetrafikken under krigen. Det må skrives et eget stykke om henne i en annen utgave av bladet.

Ikke så positivt er det at Randi Henriksen, Strandlykkjas «grand old lady», har flyttet fra grenda. Vi gleder oss med Randi, som nå kommer nærmere familien sin. Håpet er at det på sikt kommer nye folk i huset. «Husan treng folk», er det noe som heter.

Badeplassen ved Granerudsjøen er ordnet for vinteren. Joar Bredesen har dratt badebrygga opp på land. Grasklipping og søppeltømming har Ivar Mostulien tatt seg av i sommer også. Rundt Mostu skole, og på ballplassen har Tor Maurdalen klipt. Tusen takk for innsatsen, alle tre. På kirkegården har det vært dårlig med vatn i kranene i sommer. Joar Bredesen har kjørt flere tanker med vatn dit slik at folk skulle slippe å kjøre med seg sjøl. Takk for det, Joar.

I forrige nummer etterlyste jeg noen som ville være med og bade i Mjøsa om morgenen. Ingen har meldt seg, men jeg bader fortsatt (i hvert fall i skrivende stund). Det spørs om båtforeningen vil brøyte veg ned dit i vinter.
God førjuls-tid, folkens! Mari.

GAPAHUKEN PÅ TAJET

Onsdag 29. september var det innvielse av den gjenoppbygde gapahuken på Tajet.
I august 2018 brant den forrige gapahuken ned, og det syntes jo særlig barna på Espa oppvekstsenter var veldig trist. Både elever, lærere, foreldre og FAU hadde vært med og bygd den opp.

Lærer Trond Sveen forteller at de har savnet gapahuken mange ganger. Den hadde de brukt både i naturfagtimer og som rasteplass på forskjellige turer i området. Han vet også at mange ellers i grenda har brukt den mye. De ansatte på skolen hadde pratet om at den burde vært gjenoppbygd. Sonja Mathiassen jobbet litt på skolen da, og hun fikk ideen om at dette kunne vel noen pensjonister ta seg av. Sammen med mannen, Jens Erik, gikk hun i spissen for å få realisert dette. De var avhengige av noen gode hjelpere og sponsorer, og slik ble det:
Brede Sørli tok jobben med planering av tomta.
Stange Almenning sponset grus og materialer til reisverket.
Ole Hestnes sponset hon til vegger.
FAU ga midler til lecastener, skruer ol.
Espa Vel sponset materialer til taket.
I tillegg til Sonja og Jens Erik, var blant andre disse med i dugnadsgjengen: Oddvar Støen, Egil Hestnes og Roar Bakke. En hyttenabo, Helmot, har laget nye fuglekasser da de som var der fra før har forsvunnet.
På innvielsesdagen for den nye gapahuken er jeg der ved 9-tiden. Det er litt småyr i lufta, men det setter ingen demper på feiringa. Sonja, Jens Erik og Roar er allerede der og det er god varme på den store grillen. Oddvar og Egil hjelper til i dag også. Her er både kaker, brus og kaffe. Shell har sponset med pølser og lompe, og alt er klart!
Så kommer alle de forventningsfulle skoleelevene, som har gått opp fra skolen. Det blir en stor haug med skolesekker midt inne i gapahuken. Det er en fin gjeng - snaut 50 stykker, som har gledet seg til denne dagen. Rektor og lærere er også med, og snart er festen i gang. Den lange pølsekøen holder rektor styr på. Mange sitter tett i tett inne i gapahuken mens andre finner seg plasser rundt omkring. Gamlerektor Anne Godsveen, var invitert, noe hun satte stor pris på. Hun overrekker en liten gave til Sonja med takk for alt hun har fått i stand. Både Sonja og alle de gode hjelperne får en god applaus som takk for en imponerende jobb!
Gapahuken er på plass igjen på den lune, koselige plassen på Tajet. At den kommer til å bli flittig brukt av både små og store er det nok ingen tvil om.
Elin

Espa Boller
Verdens beste!!!!

Espa Turstilag

Det har vært planlagt seks turer i vårt område, i løpet av sommerhalvåret. Turer langs merkede stier, og turer utenom stier. Og deltagelsen har vært fra 10 – 20 personer.

Fra en av fellesturen Lalumsvangen - Remmenvangen med Ole Mattis Lien som guide

Den første turen gikk til Høgberget, som har vært vårt områdes Fysakpost i år. Fysak er et opplegg med ti turer i Stange kommune.
Noen av turene har vært i samarbeid med folk fra Trautskogen, som hører Nord Odal kommune til. Turene er guidet av kjentfolk i det aktuelle området, med mye god informasjon.

Bilde fra tur rundt Lysjøen med Reidun Solheim som forteller om område

Fremover jobbes det med skilt. Det skal settes opp i starten av stier og i stikryss. Skiltene vil ha kart over området du er i, og informasjon om området.
På vårhalvåret ble det gjennomført fem dugnader for rydding av sti. Det er og ryddet mye mere på egne initiativ.

Gjennom syv helger har Turstilaget stått for servering på Lahlumsvangen, og to søndager i vinter.
Den 4. september arrangerte Turstilaget en samling for dugnadsfolket på Lahlumsvangen, hvor det ble servert spekemat og rømmegrøt.

For Turstilaget
Mette Stensrud.

Espa Turstilag avholder sitt årsmøte på Mostu skole
Tirsdag 15. februar 2022, klokka 19.00

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må sendes leder Kirsten Rommen innen **1. februar**.
Frasigelse av verv må meldes til valgkomiteens leder Irene Kjærnstad innen **15. januar.**
Alle er hjertelig velkomne
Enkel servering

INTRA TECH

Automasjonspartneren du kan stole på
Åpningstider mandag - fredag kl.08-16
Espavegen 484, 2338 Espa
Telefon : 62 58 79 50
firmapost@intra-tech.no

Drømmen om Bergsjøen, Midtsvekara og ei Jinte, og evig troskap i Strandlykkja Kirke!

Alt dette og enda mer binder oss til Espa, Midtsvehagan og Stange.

Lesere av I *Grenseland* har muligens observert at det finnes et lite stykke *Espa* med adresse Midtsvehagan, der beboerne jevnlig kan treffes på Shellstasjonen, ved Bergsjøen, på Spar på Tangen, i Lindbo-kaféen på Stange eller i skog og mark og som *nesten* ser ut som hedmarkinger.
Ved nærmere ettersyn - eller hvis du får dem i tale, viser det seg imidlertid at denne underlige flokk *egentlig* er Oslo-folk, lillestrømlinger, bergensere eller bor på Jessheim. Men/og deretter viser det seg at de har vært her lenge. I over 50 år har noen av de eldste tilbragt deler av sitt liv på Espa.

I 1964 var det en bonde, Jens Karstensen, som fant ut at han hadde utmark han ville selge til hyttetomter. Dette var jo lenge før internett og Finn.no, så hvordan folk fikk vite om det er uklart, men noen kjente åpenbart noen som hadde lest om og hadde hørt om - og før noen visste ordet av det kom 15 familier hjem med Mjøsa i blikket og skjøtet i hånden.

Og så begynte en skikkelig nybyggertid. Noen gikk sammen om å skaffe arkitekt, andre satset på egne eller venners tegninger og det strømmet til amatører og profesjonelle som støpte, murte og snekret i hele lia - og opp kom hyttene i løpet av 1965. Det som i ettertid er interessant med denne pionertiden, var at folk hadde følelsen av å 'bygge et samfunn', skape et demokrati nesten fra bunnen av; for her var folk med ulike politiske eller religiøse oppfatninger, folk som likevel måtte bli enige om hva som skulle reguleres, skulle det være gjerder mellom tomtene, hvem skulle egentlig 'eie' veien og hva med vann? Mange spørsmål og mange diskusjoner. Og veldig mye samhold og en følelse av et *vi*.

Mange år senere skulle en erfaren takstmann vurdere prisen på en av hyttene, og han fikk beskrevet hvordan det var og fortsatt er og utbrøt: - *Finnes sånt fortsatt?* Så fortalte vi litt mer om våre aktiviteter som bidrar til fellesskapet. Dugnaden i midten av juli, når veien gruses, veikanten trimmes og trær beskjæres, med påfølgende grillfest som er både sommerens og årets høydepunkt.

Midtsvehagan vel hilser Espa

Partytelt settes opp på snuplassen som for anledningen blir festplass. Et halvt oljefat blir til felles grill, som lekre gourmetretter tilberedes på.
Så har vi vært så heldig at flere hytteboere er musikanter. De har bidratt med underholdning. En kvartett bestående og tre menn og en dame tok det velklingende navnet *Midtsvedkara og ei Jinte.* For noen år tilbake bidro de også med et innslag i Espa kulturhus.

Bildet viser fra venstre, Morten Thomte, Håkon Skoge, Knut Eggen og Ruth Eggen.
Siden bildet ble tatt er dessverre både Håkon og Knut gått bort, men minnene har vi med oss.

Drømmen om Bergsjøen.
To av hyttevelets medlemmer har fra barndommen drømt om å svømme rundt Bergsjøen. I 2018 ble drømmen en realitet da Håkon Skoge og Torstein Heggen la på svøm og fikk oppfylt drømmen. Med gode fraspark og armmuskulaturen satt på prøve ble turen minnerik.

Strandlykkja Kirke har også funnet sin plass blant oss.
I mai 2014 valgte Håkon og jeg (Ragnar) Strandlykkja Kirke da vi sa ja til hverandre. Nina Bredsdorffs stod for den høytidelige handlingen. Deretter feiret vi på hytteterrassen under vårsola med Mjøsa midt imot.

Mange personlige begivenheter blir lagt til hyttene. Minner for nåværende og kommende generasjoner.

Våre små «slott» blir stadig mer praktiske, mer konfortable og mer tidsmessige, men ikke prangende. De bor ingen Røkke her. For hvem trenger 14 bad og

landingsplass for helikopter? En justering, en nyvinning, en liten modernisering er en seier for hver og en av oss og jeg tror det holder oss sammen. Hvert tre som felles, hver sti som ryddes, hvert vindu som byttes er inspirasjon for en annen. Det er nok hva vårt fellesskap er tuftet på.

Morten Thomte
Artikkelforfatter
P.T. Leder
Midtsvehagan Vel

Ragnar Myrdal
Medforfatter

Høst-hilsen fra Espa skole og barnehage.

Vi er godt i gang med nytt skoleår, og som nytilsatt virksomhetsleder har jeg vært spent på hvordan det ville bli å fylle Anne sine «store sko»…

Jeg har vært 21 år i skolen, både som lærer og avdelingsleder på Dal skole i Eidsvoll kommune, en skole med ca.450 elever. Overgangen til Espa har vært spennende, med mange nye oppgaver og mange hyggelige møter med folk som har tilknytning til Espa. Det har vært så fint å være meg i oppstarten på skolen og i barnehage denne høsten, og jeg har blitt tatt godt imot av ansatte, elever, foresatte, bygda og kommunen.

Skole- og barnehagehverdagen er travel på Espa som alle andre steder, men vi har fine dager med positive, kreative og arbeidsomme elever, og lærere med høyt faglig fokus og læringstrykk.
Det ligger mange tradisjoner for aktiviteter i veggene på Espa, som vi endelig kan ta frem igjen etter mange og lange måneder med pandemi. Skolen har hatt sin faste blåbærtur, der det meste av bæra havnet i magen.

Vi har allmøter i gymsalen igjen med elevinnslag. Espa vel inviterte til gjenåpning av gapahuken på Tajet, og der vi fikk servert pølser fra grill, saft og kake.
Ikke minst kunne vi invitere til Høstfest, og engasjementet har vært stort fra både elever og ansatte. I den forbindelse vil jeg takke alle som kom og bidro til
rekord i loddsalg – vi fikk inn ca.14 000 kr, som skal gå til elevaktivitet.
Skolen og de eldste barna i barnehagen har også gjennomført Solidaritetsløp med kjempeflott innsats, der pengene går til et barnehjem i Zimbabwe.

Nå går tiden raskt mot vinter og førjulsaktiviteter på skolen og i barnehagen. En av de fineste tidene å få lov til å være sammen med og jobbe med barn.
Vi på Espa skole og barnehage ønsker alle en fortsatt fin høst og en god førjulstid.

Eli Martinsen
Virksomhetsleder.

Spitalen skole

Bjørg Nordhagen Ringen forteller her om hvordan det var å være skoleelev på Spitalen skole på 40-tallet.

Det var viktig å møte opp i god tid til skolestart - ikke komme for sent.
Lærerinna, Klara Linnerud, bodde i skolehuset sammen med mannen Trygve. De fyrte i ovnen i skolestua så det var godt og varmt. Ei flaske med tran sto framme, og alle måtte ta ei skje hver dag. Vi gikk på skolen annen hver dag og vi var delt i to som småskolen og storskolen.
Om vinteren vasset vi ofte i snø til langt opp på leggen for vegen var ikke oppkjørt. To og to satt sammen ved hver pult, setet var også avlangt med plass til to barnerumper. I lokket var det hull til blekkhuset, og vi måtte være veldig forsiktige så det ikke veltet.

Skoledagen startet med at vi sto ved pulten og sang en sang - ofte var det "Mot i brøstet". Lærerinna hadde satt opp skoleplan som vi fulgte hver dag. Vi hadde de vanlige skolefagene, også sangtime. Det var friminutt mellom hver time og matfri. Nistematen var påsmurte brødskiver og melkeflaske. Av og til byttet vi mat hvis noen hadde noe som vi ikke hadde. På skoleplassen kunne vi leke sisten, gjemsel, boksen går, bro-bro brille og vi kastet ball. Om vinteren lagde vi snømann og lekte snøballkrig. Det hendte vi blødde neseblod eller skrubbet opp et kne. Da fikk vi trøst av lærerinna.
En elev var ordensmann hver dag, og han åpnet vinduer og pusset tavla.

Vi fikk hjemmelekser - også i skjønnskrift og stil. Det var en ære for oss å gjøre det så bra som mulig.
Lærerinna rettet bøkene med rød blyant og vi fikk karakterer; særledes godt, meget godt, godt eller lite godt. Det var spennende å få igjen bøkene. Hadde vi gjort det ekstra bra skrev hun en hilsen: Flink jente, ryddig arbeid eller pen bok! Da ble vi glade og fikk lyst til å gjøre det enda bedre neste gang.
Vi avsluttet skoledagen med å stå ved pulten og synge en sang.
Vi måtte bytte om klær da vi kom hjem fra skolen. Skoleklærne var som regel litt "finere" enn hverdagsklærne. Vi hadde stor respekt for lærerinna vår. Hvis vi møtte henne etter vegen gjorde vi oss i klare til å neie eller bukke da vi passerte henne.

Krigen preget jo skolegangen litt også. Lærerinna fikk tilsendt "Naziprogram" til bruk i skolen. Hun brukte det aldri - det bare lå der. På skolen feiret vi at krigen var slutt. Det ble tent et bål utenfor skoleplassen. Lærerinna kom ut med bunker med "Nazibøker" og hun sa at vi skulle kaste dem på bålet. Det var litt spesielt - vi hadde jo lært å håndtere bøker pent.

Skoleturer kunne være til Eidsvollsbygningen eller til Maihaugen. Det var morsomt. Så hadde vi skirenn hvor vi konkurrerte mot Mostu, Stenby og Tangen skole. De tre beste vant da fine kobberskjold, men samme skole måtte vinne tre ganger før skjoldet hørte skolen til for

alltid. Jeg husker det hang slike i skolestua vår. Vi måtte også lære å svømme. Svømmekurs ble holdt i Spital-sjøen så snart det var varmt nok i vannet.

Fotograf Bry fra Eidsvoll hadde hytte på Trautskogen. Dit gikk vi på skoletur, og da gikk vi på våre ben. Der underholdt vi med sang og lesning. Vi feiret 17. mai med brask og bram. Da var bare det beste godt nok. Vi var spente på om det var så tørt på vegen at vi kunne ha småsko - altså slippe å gå i støvler. Juletrefesten på skolen var også stor stas. Da skulle også alt være så ordentlig. Vi gikk rundt juletreet i flere ringer og sang mange sanger. Etterpå fikk vi lov til å leke rundt juletreet, - noe vi hadde gledet oss veldig til. Det var leker som: Reven rasker over isen, Jeg gikk meg over sjø og land, Tyven tyven, Sju vakre jenter i en ring og mange flere. Så var det bevertning; medbrakte, påsmurte smørbrød med kakao og kaffe. Nissen kom og da fikk vi gjerne en appelsin. Den varte lenge hvis vi fikk en sukkerbit som vi puttet inn i et hull i skallet. Vi sugde ut safta sammen med sukkeret - deilig!

Ja, det var barndom og oppvekst i "hine dager". Dette er sjøloplevd - en realitet og sannhet. Vi kan tenke litt og dra en sammenligning med i dag. Mye har endret seg, men jeg vil si at det ble bra generasjoner også av de som vokste opp i trange kår. Det menneskelige i den oppveksten har hatt sin verdi.
Bjørg Nordhagen Ringen

Kvilaparken.

Jeg er Dick Clason og bor øverst i Nilsbergvegen på Espa. Jeg er utdannet dekoratør og har bl.a. jobbet mange år på IKEA, Living og Maxbo. Mine 10 første år i arbeidslivet var på Weensvangen Sag (Stange Almenning), og det 10 fantastiske år i et supert arbeidsmiljø.

Etter å ha kommet tilbake til Espa har jeg fortsatt mitt kreative arbeid med å bygge opp «Kvilaparken» som jeg kaller det. Huset jeg bor i heter Kvila. Det startet med et trevelt etter auguststormen for 3 år siden.

Det ville ta litt tid for tømmerhoggeren kunne rydde opp så jeg tenkte jeg kunne rense rota for jord og se om det var noen spennende røtter inni der. Og det var det, og etter litt bearbeiding dukket dragen Dix opp. Etter at jeg fikk av barken ble den i grunnen ganske fin. Og senere har det dukket opp nye «skulpturer» og skogsgnomer. Ellers lager jeg litt bilder, men av respekt for virkelige kunstnere, som Olav Starheim, Yngvild Fagerheim og Roar Kjærnstad, vil jeg understreke at jeg ikke er kunstner, men dekoratør.

Vær velkommen til å rusle rundt i «Kvilaparken»!

Espa-marsjen 2021.

Søndag 3. oktober ble Espa- marsjen arrangert. Som i alle år før var det start og innkomst på Tajet. Været var litt ruskete, men temperaturen var bra, det var fint å gå. Ved mål ventet kaffe, kaker og premier. Det var ikke så mange deltagere, men alle som startet, fullførte i god stil. Bra gjort av idrettslaget å arrangere marsjen hvert år, godt gjort at noen holder ut, og går år etter år. Mitt ønske er at marsjen blir arrangert et par år til, og at jeg klarer å gå noen år til, for da blir det 40 års jubileum på meg og marsjen. Takk til styret, og takk for følge Inger May, Rolf, Turid og Knut.

Mari

Trim og Trivsel

Trim og trivsel er godt i gang etter pandemien. Folk møter opp og vil gjerne trimme sammen med andre. Trimmen er på Espa skole og barnehage, i den store salen. Der er det god plass til aktivitetene våre, oppvarming, gym, ballkast og innebandy. En halv time mat, sang og opplesning til slutt. En mandag i måneden serveres det suppe av en eller to deltagere.
Jeg spurte Liv Støen og Tove Antonsen hvorfor de møter opp hver mandag. De svarte så blidt: «fordi det er viktig å bruke kroppen sin.» « Her kan vi komme og gjøre det vi får til» «En får brukt musklene på en annen måte, enn bare gå og sykle», sier de. Mette og Pelle Fjeldberg er enige i det Liv og Tove sier. «Det er moro og sosialt, i tillegg til at vi får brukt musklene og kroppen vår.»
Dette er en møteplass for den som vil, og som har ei lita stund ledig på mandag formiddag. Her er alle aldersgrupper, fra seksti til….., Det er ingen øvre grense. Vi trimmer for å bli gamle, ikke for å bli unge, for det blir vi ikke. Men unge til sinns, er vi!

Mari

Bygdas og folks ildsjel

Mari ble født i Ottestad i 1943 og flyttet til Strandlykkja i 1946. Da var de tre jenter, en bror kom etterhvert og til sammen telte de 8 søsken i flokken.
De hadde både kuer, griser og høner.

Mari forteller om en barndom der de alle måtte bidra skulle de få melk, flesk og egg. Så fulgte sju år på Mostue skolen, og siden framhaldsskolen på Kjeverud 1 år. Deretter bar det rett ut i arbeidslivet for Mari, som begynte å jobbe på systua Merit Konfeksjon på Hamar, mens hun bodde hos besteforeldre i Ottestad. På systua sto hun ved pressa og presset ut sømmer til herreklær. Hun forteller om et ganske annet syn på HMS på den tiden og hun forteller lattermildt om episoder der hun fikk strøm i seg og brant seg på strykejernet. Hun følte seg til tider helt elektrisk i de 5 årene hun arbeidet der.

I 1952 møtte hun Kåre og de ble etterhvert et par og giftet seg i 1965. Mari var 22 år og hun og Kåre leide et hus ved Mjøsa mellom Espa og Tangen. Første barnet kom i 65. Mari som alltid har vært glad i å bade minnes hun ikke fikk badet den sommeren som gravid, så hun begynte å isbade den høsten og vinteren.
De flyttet til Strandlykkja i 1969 i huset som Kåre bygde og barn nr. 2 kom i 1966. Kåre var trappesnekker på Hestnæs Trappefabrikk og ble senere entreprenør som reiste landet rundt. Barn nr. 3 kom i 1972.

Mari startet i det små som hjemmehjelp hos naboen og ble værende i yrket fram til hun gikk av med pensjon i Stange kommune. Hun har også vært støttekontakt i Stange i 15 år.
Mari og Kåre mistet datteren til kreft i 2019 og savnet etter henne er stort.

Trim og trivsel. Mari var en av to pådrivere til å få i gang trim og trivsel på Espa. Planleggingen skjedde rundt kjøkkenbordet hos Mari og to uker etter planleggingsmøtet var trimmen i gang. Alle med ledig stund på mandager møtes i tida kl.10.30 til 12.00. Der står Mari for all oppvarming. Vi trimmer, bøyer og tøyer i fellesskap og innebandy har høy kurs blant de frammøtte. Vi spiser i lag, synger, har opplesing, har andre kulturinnslag og praten går livlig rundt bordet. I tillegg til trimmen er det sosiale svært viktig for de frammøtte.

Vi opplever ikke ensomhet når vi er sammen med Mari. Hun er generøs, bestandig behjelpelig, omsorgsfull og har et hyggelig smil på lur hele tida.

Mari er engasjert i andre mennesker og ser den enkelte. Hun er omgjengelig, har noe positivt og godt å si til alle og er et likenes menneske. Hva skulle vi gjort uten Mari?

Mari er en «freskus» som bader i Mjøsa hver dag (se egen artikkel om det) og ligger i hengekøye om natta. Er det noe rart om ikke hun holder seg ung?
Det kan kanskje gå litt fort i svingene noen ganger for Mari har det nok litt travelt med alt hun holder på med. Hun er jo så positiv og sier ja til å hjelpe til både her og der. Hun bryter av armer og skader kroppen, men innstillingen er klar: «Jeg får trene meg opp att». Der gir man seg ikke over.

Hun er også leder av Stavgang - gruppa som møtes hver tirsdag og tar korte og lange turer rundt omkring.
I Strandlykkja blandede kor har Mari vært med i 45 år. De har vært oppe i 30 medlemmer på et tidspunkt. Hun har sunget mye med andre kor, deriblant Tangen Mandskor og Tangen Damekor. Det ble tradisjon for Mari og koret å ha julekonsert hvert år i Strandlykkja kirke. Mari forteller om mange fine turer med koret på Strandlykkja til blant annet Nederland, Irland, Bergen og til og med Russland.

I Tangen Menighetsråd var Mari innvalgt, leder og aktiv i mange år og var også tekstleser i Tangen og Strandlykkja kirker. Hun var også med i forsangergruppa og holdt på med diakoniarbeid. Hun var daglig leder i Menighetshuset i 10 år, samtidig som hun jobbet 50% som hjemmehjelp i Stange kommune.
På Menighetshuset sørget hun for at ting gikk riktig for seg i selskaper, minnesamvær, dåp og konfirmasjoner. Her ble hun kjent med mange i både sorg og glede.

Hun hadde en periode også ansvaret for en kafe på Menighetshuset.

Lahlumsvangen setermuseum. Etter tiden i menighetsrådet ble hun spurt om å ha ansvar for driften av Lahlumsvangen en sommer og det ble tre år. Hun forteller at her var Vidar Messenlien til god hjelp med alt som skulle gjøres. Nærmiljøstasjonen var hun også engasjert i fram til 2021.

Mange andre viktige oppgaver har Mari også hatt opp gjennom årene. Hun er et fantastisk menneske som vi alle liker så utrolig godt!
Mari har i år badet i Mjøsa hver morgen siden august. Der er hun å finne ved båthavna på Strandlykkja, hvis flere skulle føle behovet melde seg utover vinteren. Mari Sletli bidra så utrolig mye til «bygda si» og til enkeltpersoner. Takk for at du er, den du er!

Nienna

MARI BADER I MJØSA HVER MORGEN

Det er 29. oktober og klokken er bare halv ni på morgenen. Jeg står i båthavna på Strandlykkja og ser på Mari som svømmer litt att og fram før hun helt avslappet kommer opp igjen. Jeg har vinddress og skjerf - og Mari har bikini og håndkle. Hun har holdt på med dette hver morgen siden i august, og nå er det vel ikke så mye over 10 grader i vannet.
Isbading er bading i vann fra 10 grader og kaldere. Det er ingen forskning som kan bevise om det er helsebringende eller ikke. Isbad har vært brukt som behandling av revmatiske sykdommer uten at man har kunnet måle noen objektiv bedring. Men noen pasienter sier at de føler seg bedre - og da har det sikkert en god virkning på noen. Det sies at for de som har vent seg til regelmessige isbad over lang tid, tilpasses kroppen den påkjenningen. Man kan visst muligens oppbygge bedre beskyttelse mot luftveisinfeksjoner.
For personer som ikke er vant med isbading kan det være helsefarlig.

Jeg kan ikke skjønne at hun bare vandrer helt rolig ut i det kalde vannet - og så legger hun attpåtil på svøm - hun er en skikkelig friskus! Det må da være fryktelig kaldt? "Nei-da, jeg er vant til dette". Hun pakker håndkleet godt rundt seg, og ser uforskammet frisk og sprek ut! " Jeg har jo holdt på med dette en stund, og jeg kommer til å fortsette med det. Etter at jeg kommer opp igjen føler jeg velvære, og jeg tror det gjør meg godt".
Jeg skjønner at denne morgenbadingen har en helsebringende effekt for Mari.

Elin

Strandlykkja blandede kor har igjen sin tradisjonelle julekonsert i Strandlykkja kirke lørdag 11.desember kl.17.00.

Etter konserten er alle velkomne til Mostu skole på kaffe og kaker.

KANADAGULLRIS – NOK EN PROBLEMATISK HAGERØMLING.

I forrige nummer av Grenseland tok vi for oss hagerømlingen hagelupin. En annen uønsket planteart som sprer seg og truer det biologiske mangfoldet i nærmiljøet vårt er kanadagullris.

Lik hagelupin har den i Artdatabankens fremmedartliste status som invaderende art med stor sprednings- og konkurranseevne, samt svært høy økologisk risiko. Den ble som lupinen innført til Norge fra det Amerikanske kontinentet som prydplante. Men fra hager og parker har den villig vekk spredd seg, og den har blitt en vanlig problemart i kulturlandskapet, særlig her på Østlandet.

Kanadagullris blir opptil halvannen meter høy og har lange, smale og sagtannede blader. I toppen har den en tett, pyramideformet blomsterstand med mange små, sitrongule enkeltblomster. Den blomstrer ganske seint på året; gjerne i august-september. Hver blomsterstand kan produsere flere tusen frø som er utstyrt med fnokker som virker som fallskjermer og lett fraktes med vinden. Planten sprer seg også ved krypende jordstengler. Frøene er slett ikke kresne hva angår spireplass, så kanadagullriset kan dukke opp i mange ulike miljøer. Særlig finner vi den i veikanter, hager, fyllplasser, brakkmarker, gammel kulturmark og åpne plasser med forstyrret jord, tørt eller fuktig. Den er med andre ord svært tilpasningsdyktig.

Kanadagullris er flerårig og danner tette bestander som lett konkurrerer ut annet planteliv. Disse bestandene kan etter hvert dekke store arealer. Den er ikke bare en sterk konkurrent om lys og næring, den skiller også ut giftige stoffer fra røttene som hemmer andre arters vekst, såkalt allelopati. Det er sannelig ikke bare vi mennesker som tyr til skitne triks i kampen for tilværelsen! Kanadagullris kan derfor overta og bli enerådende plante over store arealer. Det varierte plantelivet med alt annet smått og stort liv som hører til vil da forsvinne. Dette livet har selvfølgelig først og fremst verdi for sin egen del, men vårt nærmiljø og bokvalitet blir også lidende når naturen og kulturlandskapet blir stadig mer ensformig og fattig.

Derfor bør vi i grendene våre gå sammen om å bekjempe også denne «bølleplanten». Den bekjempes best i slutten av juni, før den begynner å blomstre. Den har heldigvis et grunt rotsystem, så det er lett å luke bort hele planten. Den kan også holdes nede og hindres i å blomstre ved hjelp av for eksempel ljå eller kantklipper. Da er det lurt å slå ned bestanden flere ganger i sesongen for å «sulte den ut». Planter man drar opp med rota bør puttes i plastsekker og leveres som restavfall. Man må regne med å sjekke opp vokseplassen flere år på rad for å være sikker på at arten forsvinner helt.

Ingen bør ha denne arten som prydplante, selv om den er en vakker når den blomstrer. Vi vet jo alle at utseende kan bedra! Det er forbudt å importere, omsette, plante ut eller spre kanadagullris.

Hilsen
Erik Evenrud

Trekningsliste for lotteriet på Lalumsvangen i sommer.

Krus og hjerte	Line Kongssund
Krus og smørekniver	Daniel Walter
Rømmebrød	Frank og Anne
Ørevarmer	Kirsten Rommen
Lappeløper	Grethe Bjørke
Trebolle	Turid og Knut
Glassengel	Kirsten Rommen
Heklet brikke	Hans Jacob Guthus
Kvitt pledd	Trond Skillebekk
Fuglebad	Mari Sletli
Raggsokker	Marte Brink Hansen
Sølvhjerte	Eldbjørg Skogli
Eske med rart i	Kai Tore og Inger May
Lappeløper	Johny Bryni
Håndmalt vase	Grete Midtsund
Malt takstein	Inger og Arne

Trekningen ble foretatt 12. september 2021.

Kirsten Rommen	Geir Otto Lund	Mari Sletli
Sign.	Sign.	Sign.

HØSTTAKKEFEST I TANGEN KIRKE

Søndag 10. oktober var det høsttakkefest i Tangen kirke. Tidlig på året pratet vi i menighetsrådet på at det hadde vært hyggelig å arrangere dette. Vi håpet at pandemien slapp taket såpass at det kunne gjennomføres. Det var derfor gledelig at dette ble en realitet.
Noen fra menighetsrådet tok på seg å pynte med grønnsaker, frukt, bær og blomster med flotte høstfarger. Det ble veldig hyggelig. Denne dagen var det også dåp i kirka, og derfor var det mange som møtte opp.

Etter seremonien hadde vi ordnet med kirkekaffe, eplekake og trollkrem av tyttebær. For oss var det koselig at så mange tok seg tid til å smake på det vi serverte.
Vi ser det slik at denne høsten hadde vi noe ekstra å takke for. I tillegg til bugnende avlinger av frukt og grønt begynner livene våre å normalisere seg igjen.

Tangen Menighetsråd v/Elin

Sjølberging

Jeg skriver litt om mitt første forsøk på å sette poteter på jordet vårt. Vi spurte vår kjekke nabo og han kom med traktoren og harvet opp potetåker til oss. Han sa at det var veldig god jord her. Vi fikk tak i mandelpoteter på Stange. Det ble satt ned 40 poteter.
Vi var veldig spente på om det ble noe av dette.
Vi prøvde oss på om det var noe der nede i jorda for ca 2 uker siden. Vi ble veldig overrasket. Under 5-6 poteter fikk vi ca 4,5 kg. Vi tok opp ei bøtte i dag. Dette betyr at neste år må vi nok sette både poteter og andre grønnsaker. Vi må jo ikke ha bare en stor plen, men også få mat ut av jordet vårt. Da alle potene var oppe av jorda ble det nesten 60 kg.
Skaperverket er jo veldig fantastisk. Jeg tror det er viktig at vi sanker både frukt og bær og får noe ut av jorda vi har. Vi vet jo ikke hvordan alt blir framover. Ønsker alle en fin tid og nå kan vi også treffe hverandre etter denne merkelige tiden.

Herborg

Gudstjenester i Strandlykkja og Tangen kirker 2021

Tangen	28.11	kl. 17.00	Lysmesse
Tangen	5.12	kl.18.00	Julesalmekveld
Tangen	19. 12	kl.19.00	Ingeborgkonserten
Strandlykkja	24. 12	kl.14.30	Familiemesse
Tangen	24.12	kl.16.00	Familiemesse
Tangen	25.12	kl.11.00	Høymesse

2022

Tangen	02.01	kl.17.00	Hellige tre kongers fest.
Tangen	09.01	kl. 11.00	
Tangen	23.01	kl. 18.00	Liturgimesse
Ottestad	23.01	kl. 11.00	Avskjed med Hogne Midgard.
Tangen	06.02	kl. 11.00	Lys Våken for 8 - 9 åringer
Tangen	20.02	kl.11.00	Lys Våken for 10 - 11 åringer
Strandlykkja	27.02	kl. 11.00	

Fra Espa Velforening

Espa 14.09.2021

Til Stange kommune

Høringsuttalelse om skole – og barnehagestruktur i Stange kommune fra Espa velforening og gjelder Espa skole og barnehage

Espa velforening hadde medlemsmøte 07.09.2021 der høringsuttalelse om skole – og barnehagestruktur stod på agendaen.
Alle frammøtte medlemmer bidro med innspill til høringen om skole - og barnehagestrukturen gjennom gruppearbeid der alle gruppene leverte i fra seg sine meninger og synspunkter skriftlig. Disse uttalelsene fra gruppearbeid gjengis.
Medlemmene i Espa velforening går sterkt imot at Espa skole og barnehage skal legges ned og flyttes til Tangen og har sine begrunnelser for dette.

1. Det samfunnsmessige perspektivet
Espa har bevist at de må ha egen skole og barnehage. Stort engasjement. Skoler fungerer godt der bygdesamfunnet er engasjert. Skoler som legges ned og flyttes, er ofte bygder som er i ferd med å dø. Det er liv og vekstmuligheter i bygda Espa.
Kommunedirektøren bruker ofte statistikker for å beskrive tilflyttingen til bygder og tettsteder. Dette blir helt feil for Espas vedkommende. Etter mange tiår der Stenbyskolens eksistens har vært usikker og så har planlegging av E6 og jernbaneutbygging skapt usikkerhet. Manglende tilflytting pga stor usikkerhet rundt skolens eksistens. Regulering av boligtomter for salg har uteblitt. Arealplanen har heller redusert avklarte tomter istedenfor å tilrettelegge for flere tomteområder.

Det må ikke mangle vilje og positiv holdning hos adm. og politikere til å utvikle Espa ved å regulere og areal avklare boligtomter.

Tomter etterspørres. Salg av tomter vil gi økte inntekter og økt skatteinngang til Stange kommune. Statistikker er ikke sammenlignbare med andre bygder i Stange kommune og gir ikke et riktig bilde da Espa over mange, mange år har blitt strøpt når det gjelder muligheter for boligbygging og tilflytting.

Hvorfor flytte velfungerende barnehage og skole? Hvorfor endre på noe som er godt?
Forskning sier at sammenslåing vil gi store negative konsekvenser for lokalsamfunnet. Istedenfor tilflytting kan det medføre fraflytting for barnefamilier for bygdene Espa, Strandlykkja og Spitalen.

Espa skole og barnehage, ny i 2012, ligger fint til i naturskjønne omgivelser med naturen som naturlig læringsarena og brukes aktivt for både skole og barnehage. Læreplanens mange fag og mål oppnås ute i naturen på Espa.
Tilgang til skole og barnehage betyr mye når folk skal bosette seg. Det betyr mye for lokalsamfunnet

Nye runder med skole – og barnehagestrukturdebatt skaper usikkerhet og er en stor påkjenning og belastning for den enkelte innbygger
Bygda vil være mer attraktiv å flytte til når det finnes skole og barnehage.
Folk flytter til steder med gode skoler, barnehager og godt omdømme, men da må det være regulerte tomter som kan bebygges.

Skal bygdene legges brakk? Så slipper en busskjøring og andre tjenester. Er det plass til alle på Stange og i Ottestad? Vil alle bo så tett?
Det må finnes andre måter å spare 50 mill. Hva med å regulere til boligtomter på Espa, selge og tjene på tomtesalg, økt skatteinngang. Skal en innfri den ønskede tilflytting og vekst i Stange må skolene opprettholdes og utvikles. Det er feil å sette på bremsen når det gjelder å regulere arealer til boligformål på Espa.
Skole og barnehagestrukturen er en sårbar sak for innbyggere og må tas på største alvor. Helsemessig er det mange som er bekymret.

Lange reiser kan føre til store sosiale forskjeller. Ungene får ikke delta i samvær og lek med medelever pga lange avstander. Det kan også føre til mindre muligheter for å delta i fritidsaktiviteter for ungene etter lange dager med skole – barnehage og bil og busskjøring.

En flytting til Tangen vil generere mye kjøring for foreldre til Sfo og evnt. barnehage pluss mye mer kjøring for skoledrosjen. Forurensingen vil øke og miljøutslippene vil øke. Ungene vil bli mer slitne og få mye lengre skoledag. Ingen vil få gang – og sykkelavstand til skolen. Bygda vil bli utarmet og det vil bli fraflytting. Ingen tilflytting vil skje uten skole og barnehagetilbud. Alt ligger egentlig til rette for tilflytting fra Osloregionen/Romerike.

Også for den eldre del av befolkningen er det både helsemessig og trivselsmessig av stor betydning å ha skole og barnehagen som et samlingspunkt i bygda. Dessuten er Espa kulturhus en del av skolen, noe som betyr mye for alle bygdas innbyggere. Her er det mye aktivitet på dagtid og kveldstid. Denne stadige og tilbakevendende tvilen/trusselen om skolen skal bestå, gjør folk slitne.
NÅ MÅ VI FÅ RO OG VISSHET OM AT SKOLEN SKAL BESTÅ!

For eldre er det en svært positiv helsegevinst å ha barn i alle aldre å være sammen med.

- Stange sør er en del av stor – Oslo.
- Lav pris på attraktive tomter og boliger
- Nærheten til natur er et pluss.
- Mange vil ut av byer og trange leiligheter
- Espa er knutepunkt for busstilbud Oslo – Elverum med mange busstopp daglig.

Nedlegging av skole og barnehage vil føre til mindre attraktivt miljø i lokalsamfunnet
VIKTIG: Kommunen må tilrettelegge for boligbygging og tomter for å sikre økt tilflytting og dermed økte skatteinntekter + eiendomsskatt.
Bygdene må gjøres attraktive og ikke utarmes. Det er svært krevende for innbyggerne å leve med tilbakevendende nedleggingstrusler
Nedleggelse av skoler får konsekvenser i form av økte sosiale forskjeller. Vanskeligere å delta på sosiale aktiviteter når man bor for langt unna skolemiljøet og klassekamerater. I tillegg vil det kunne gi utslag i form av verditap på hus og eiendom, noe som er med på å opprettholde og skape sosiale forskjeller.

Barnefamilier ønsker å kjøpe bolig på Espa fordi det er rimeligere boliger enn i tettbebyggelse og byer. Vi opplever det er god kvalitet på skole og barnehage og i tillegg har vi tilgang til mye flott natur, nærhet til sjø og skog, friluftsliv for utøvelse av ulike aktiviteter og et rikt kulturliv.

Espa har et fortrinn med en beliggenhet med nærhet til E6 og rask kjøreveg til Gardermoen, Romerike, Oslo og Hamar, busstopp for buss Oslo – Elverum t/r og ikke minst kort vei til Eidsvoll der man har tilgang på lokal togtrafikk til Oslo og dermed mange avganger.

Espa er et sted med godt omdømme.
Samfunnsøkonomisk lite lønnsomt at innbyggere flytter ut av Stange kommune, mindre skatteinngang etc. fordi skole og barnehage ikke er lokalisert til Espa.
Foreldre vil få min. 3,5 mil. lengre kjøreveg pr. dag ved flytting av skole og barnehage til Tangen. Det må kjøres til barnehage og SFO. Dette blir en stor merkostnad for foreldre og en miljøutfordring med økt bilkjøring.

Arealplanen for Espaområdet må tilrettelegges med mange regulerte byggeklare tomter slik at det skjer utvikling og vekst og på den måten øke elev - og barnetall på Espa.

Så lenge det ikke er regulert tilstrekkelig med boligtomter blir det heller ikke vekst. Kommunen må ikke bare tenke innsparing, men også inntjening. Økt tilflytting gir økt skatteinngang.

Bygda består av mange næringsdrivende og har mange arbeidsplasser
Tilhørigheten til bygda reduseres raskt når skolen ikke lenger er samlingspunktet.
Å legge ned skoler skaper sosiale forskjeller og valgfriheten forringes.

Nå som biltrafikk skal reduseres og kollektivtrafikken økes, er det et poeng dersom vi skal trekke folk sørfra, så er det 30 min. i bil til Eidsvoll hvor en er inne i Oslos lokaltrafikknett. I løpet av 35 – 40 min. til Oslo S/Nasjonalteateret stasjon med ubegrenset overgang innen 2,5 timer. Med tre avganger i timen mellom kl.05.00 og 23.30 – ca. 58 avganger.
Stange kommune må forholde seg til at Oslo og Gardermoen er nøkkelpunkter for mange og at Espa – Strandlykkja er nærmere disse enn Tangen.
Skolen og barnehagen er veldig viktig for å få innflytting til Stange kommune, fra Oslo – Romerike. Kommunen må få opp øynene for den muligheten de har for å få flere til å bosette seg. Utbygging her vil ikke gå utover produktivt jordbruksareal. Samfunnet har forandret seg mye de siste årene. Folk jobber dag, kveld og natt. Kravet til å ha skole og barnehage i nærheten har blitt større. Hvis skolen blir flyttet, må de som har arbeidet sitt i Oslo – regionen sannsynlig enten flytte (da sørover) eller finne seg en ny jobb. (valget vil være enkelt) Skolen og barnehagen øker trivselen for å bo i bygda, samhold og dugnadsånd.

Skolen er den eneste offentlige institusjonen alle mennesker i Norge må inn i og forholde seg til – derfor er den den aller viktigste av alle off. institusjoner vi har! Derfor er det ei katastrofe å miste den!
Alt som følger med skolen blir borte. Lag og foreninger mister medlemmer etter som tilflyttingen opphører.

Mangelfull planlegging må ha vært tilfelle når den skal nedlegges etter bare ni år.

Tilhørigheten til bygda reduseres raskt når skolen ikke lenger er samlingspunktet.
Tilflytting med tilhørende skatteinntekter vil raskt opphøre eller reduseres betraktelig.
Kommunen må markedsføre egne tomter særlig med henblikk med innlandet sør.
Det er relativt mange bedrifter som driver næringsvirksomhet på Espa og mange enkeltmannsforetak. Dette er et godt grunnlag å se fortsatt utvikling av – ved bl.a. at bygda får tilflytting.
Espa har mange avganger med Nett - buss til Gardermoen og Oslo. Det er derfor enkelt og miljøvennlig å komme til arbeidsplasser lenger sør i Viken og Oslo området.
Kommunen må være med å tilrettelegge – utvikle for fortsatt økning av industriplasser på Espa.

Er kommunen tjent med å «legge brakk» de natur - og friluftsområder som ligger på Espa og som blir flittig brukt av både barn og voksne i bygda?

Det er lagt ned store summer i vann, kloakk og tomtefelt på Espa. Dette må utvikles videre og kommunen må markedsføre tomtene.
Stange kommune vil ha nye innbyggere – gi disse muligheter til å velge og bo på bygda også!
Espa er ei bygd i vekst der mange unge familier har valgt å bygge eller kjøpe hus her – nettopp på grunn av det flotte oppvekstsenteret.
Det er mange arbeidsplasser i bygda og dette gir mange skatteinntekter til kommunen.
Bygda «dør» langsomt hvis skolen blir borte! Ingen kjøper hus i ei bygd uten skole.
La oss sør i Stange få lov til å utvikle oss. BÅDE ESPA OG TANGEN.
Innbyggere på Espa er bekymret for flytting av elever til Tangen.

«Skoler i bygda betyr unger i bygda».

Oppvekstsenteret på Espa er eneste i Stange. En kan ikke ta ut skolen fra oppvekstsenteret uten at hele funksjonen faller sammen. Kulturhuset er fundert på samhandlingen mellom barnehage og skole. Hele det formidable dugnadsarbeidet som her er lagt ned for å skape denne symbiosen mellom den oppvoksende slekt og den voksne delen av bygda, er kommunen vår klar til å legge i grus.
Tangen og Espa må bedre satses på fra kommunen sin side. Det er ingen motsetning mellom vekst på Tangen og på Espa.

Tilflytting. Folk og familier sørfra snakker KONKRET om å flytte til Espa. SKOLEN ER NØKKELEN.
Hindre utflytting. Problematisk ift. logistikk med tanke på levering av barn til skole og barnehage. Det å måtte til Tangen for å levere/hente, vil på ingen måte fungere for å få «kabalen» til å gå opp.

Skattebetalere ut av kommunen.
Folk ser mot Viken.

Kommunens overordnede mål: Næringsutvikling og bygdeutvikling.
Espa har en perfekt beliggenhet med tanke på arbeidsplasser sørover, Gardermoen, Oslo og Eidsvoll. Enormt STRATEGISK plassert. Korte avstander til alt.
Espa er eneste i kommunen med oppvekstsenter. Barnehage og skole «vegg – i- vegg». Skaper stor trygghet for barna. «Alle kjenner alle». Mobbing og ekskludering vil og er svært lett å oppdage og gjøre noe med.
Skolen betyr ENORMT mye for bygda generelt. Alt av sosiale happenings, dugnader og arrangementer i privat regi.
Store og mange arbeidsplasser etableres sørover.
Skolen er nøkkelen til ALT!

På Espa går næringsutvikling i positiv retning uten hjelp fra kommunen.

Elevtallet ved skolen har økt betraktelig siden skolen ble bygd og det er ei bygd i vekst. Mange unge tilflyttere her. Skolen er et samlingspunkt for eldre.
Det er god Nett – bussforbindelse til - fra Espa daglig. Espa er nærmere Oslo enn det Tangen er.
Potensielt innflyttere fra Romerike ettersom boligmarkedet der er presset. Dette gir økte skatteinntekter for kommunen.

Skolen er viktig:
- For å beholde beboere, som bor her!
- For å få nye innflyttere.
- For å beholde lokalmiljøet.
- For at Espa skal bli et attraktivt sted å bo for ALLE.
- For å beholde/øke næringen i bygda, øke infrastrukturen.
- For å trygge oppvekstvilkår for barna. Mye kortere skolevei/tidsbesparende.
- Enklere for foreldre.
- Bygda blir «forgubbet».

I kommuneplanens samfunnsdel står det: «grendene skal bevares». Skal bygdene bevares så må de også få sine utviklingsmuligheter med god hjelp og bistand fra kommunen.

Det finnes lite forskning på hvordan det går og hvilke konsekvenser det får for bygder der skolen blir nedlagt.
Stange kommune består av bygder med mangfold og dette må bevares og utvikles.
Skolekretsene i bygder er mest sårbare og dette kan det gjøres noe med ved at kommunen går positivt inn, legger til rette og gjennomfører tiltak som gir økt utbygging, tilflytting og næringsutvikling. Dette gjelder i høyeste grad for Espa.
Gode skoler klarer å løfte alle elever. Dette gjelder også for Espa. Espa skole og barnehage har et godt omdømme og renomme der ledelsen og lærere viser endringskompetanse og har et stort pedagogisk fokus!
Ved økt skolebusskjøring mellom hjem og skole på Tangen kan det føre til økt mulighet for skjult mobbing på bussen, som kan være vanskelig å få bukt med å få slutt på.

Foto: Eli Martinsen

Skolestrukturprosessen har ført til stor belastning for bygdemiljøet på Espa. E6 og jernbaneutbyggingen har skapt usikkerhet, vært belastende og skolestruktursaken i kommunen har vært som en verkebyll i tillegg.
Da barnehage, skole og kulturhus ble bygd og tatt i bruk i 2012, så var det som et stort løft for bygdesamfunnet som ga positiv energi og ga en helsefremmende gevinst!
En skole på Espa, i folks nærmiljø, er en merverdi for familier med barn på skolen. Dette gjelder også for innbyggere på Espa generelt.

2. Det organisatoriske perspektivet

I og med at Espa skole og barnehage er et oppvekstsenter med felles ledelse, blir samarbeidet tettere. På en liten skole blir det tettere voksenkontakt, hver enkelt elev blir sett, slik at eventuelle tiltak kan settes inn raskt. Dette gjelde også evnt.mobbing.
Økt transportbehov

3. Det pedagogiske perspektivet

Langtidseffekten av lange og mange busskjøringer gjennom

mange år, uten ped. personale på bussen, kan føre til mistrivsel, slitasje, mobbing, lite motivasjon for læringsarbeid.
På Espa skole er det en veldig stabil og dyktig lærerstab som alle har tatt etterutdanning. Det er ikke noe problem å få kvalifiserte søkere til ledige stillinger. Espa skole - og barnehage er et oppvekstsenter, noe som gir trygg overgang fra barnehage til skole. Trygghet gir god læring. Ingen vil flytte ungene sine fra en velfungerende skole til en skole med store utfordringer. Dette oppvekstsenteret burde være et eks. for flere.

Både barnehagen og skolen bruker utearealene til lek og det pedagogiske arbeidet. Barna har unik tilgang på skog og natur på Espa.
Unikt, nytt og velfungerende oppvekstsenter forsvinner og med det tryggheten ved liten overgang fra barnehage til skole.
Busskjøring: Små barn vil komme til å tilbringe tid med ikke ped. personale.
Mye tid i buss eller bil er svært ugunstig.
MOBBING i skoleskyss. Hvordan skal barn i alle aldre ivaretas?
Bråk: Ungene blir slitne.
Hvorfor flytte Espa, en velfungerende skole, til en skole med store utfordringer?
Barn fra Espa gjør det bra videre i livet. Barnekonvensjonen barns beste skal kommunen ta hensyn til.
Skogen er viktig i læringsarbeidet.
Et mindre miljø skaper en god trygghet for elevene og for lærerne. Lærerne ser mye lettere den enkelte elev på denne skolen.

Naturen innbyr til et godt læringsmiljø

En barneskoleelev har behov for få voksne, trygge voksenpersoner, det å bli sett og lyttet til i motsetning til å ha mange faglærere. En annen regjering etter Stortingsvalget, enn nåværende, vil revurdere avskilting av lærere og endre på krav om faglærerkompetanse i grunnskolen. Trygghet må komme først – kompetente lærere hjelper lite hvis læringsmiljøet ikke er trygt.
Få i klassen blir hele tiden sett på som en ulempe. Motsatt kan man tenke at de får en unik sosial kompetanse ved at man må akseptere hverandre. Når man kommer ut i arbeidslivet, kan man ikke velge hvem man vil ha som kollegaer. Dette er en styrke å ha med seg gjennom livet, lære seg å være tolerant
Espa skole og barnehage benytter flott natur og nærområdet i sitt pedagogiske arbeid. Naturen og skogen er en alternativ læringsarena. Dette gir en merverdi og gir større motivasjon for læringsarbeidet for den enkelte. Rikelig med uteareal er viktig for lek og læring.
Elevene fra Espa skole og barnehage oppnår gode resultater på ungdomsskolen og senere skolegang og er i arbeid etter endt skolegang

4. Det økonomiske perspektivet

Espa skole og barnehage er kommunens nyeste skole, så her blir det minimalt med vedlikehold i et 20 års perspektiv. Kommunen bør klargjøre og selge ledige kommunale tomter ved skolen, noe som vil gi økt tilflytting og derved skatteinntekter, pluss inntekter ved salg av tomtene. Etter investering i høydebasseng med kapasitet til 1500 enheter, pluss vann og kloakk, bør tomtene selges snarest mulig. Nå har vi også fått fiber.
Foreldre vil dessuten bli påført store økonomiske utgifter til kjøring av barna (se det samfunnsmessige perspektivet)
Hva med kostnader til etterbruk av lokalene?
Her er det mange økonomiske konsekvenser som ikke er belyst.
Hvis Espa skole og barnehage legges ned, vil det generere større utgifter enn inntekter. Bl.a. frykter vi fraflytting. Det at skolen og barnehagen er organisert som et oppvekstsenter, det eneste i kommunen, med felles ledelse er en innsparing i seg selv!

Etterbruken av skole—og barnehage savnes utredet og de økonomiske konsekvenser er ikke med.

Å utrede koster og etterbruken kan koste.
I et miljø – og klimaperspektiv medfører sammenslåing av skoler til økt bilbruk og busskjøring. Foreldre må kjøre mye lengre til barnehage og SFO ved flytting av skole og barnehage til Tangen. Noen må kjøre motsatt kjøreretning enn hva arbeidsreise tilsier. Spitalen, Strandlykkja og Espa må kjøre til Tangen, for så å returnere til Gardermoen og Osloområdet til arbeidsted. Dette blir i så fall minst 3,5 mil lengre pr. dag. Dette medfører også store merkostnader for foreldre.

Sentralisering strider mot enkeltpersoners ønsker om å bo på bygda. I Stange er det noen små og noen store skoler og her oppnår man gode resultater. I Ringsaker er de på 26 plass på landsbasis. Der er det så å si bare store skoler. Hva kommer de gode resultatene av i Stange?

- Folk ønsker å bygge på bygda.
- Folk må få velge hvor de vil bo.
- Espa er et vakkert sted og nær toget.
- Kommunen må legge til rette for at folk skal kunne bygge. Espa og Stange sør er det nærmeste stedet til Stor – Oslo og Viken.
- Stange sør og Espa må være et kommunalt satsingsområde.

Kommunen har ikke hatt utgifter til bygging av skolen. Lag og foreninger på Espa har bekostet byggingen av Espa kulturhus og en evnt. annen bruk enn nåværende, vil føre til tilbakebetaling fra Stange kommune til de enkelte lag og foreninger det de har skutt inn. Dette beløper seg til mange millioner. Privatskoler vurderes på Espa for å unngå flytting. Dette vil gi økte kostnader for kommunen.

Konsert på Espa kulturhus

Espa Vel inviterte til gratiskonsert på Espa kulturhus søndag 3. oktober. Regjeringa hadde åpnet opp for sosiale treff, så det passet fint. Det må fortsatt sprites og vaskes hender, men det er lovlig å møtes. Førti personer møtte opp. Styret i Espa kulturhus solgte kaffe og kaker før konserten. Koselig! Salen var pent pyntet med store kvister rogn med røde bær og høstløv i fine farger.

Bandet,» Mjøsfolk» består av Margrethe Nordmoen, sang og kantele, Solbjørg Tveiten, sang, Camilla Granlien, sang og kontrabass, og Frode Berntsen, sang og gitar. Det strålte energi og inspirasjon av musikerne fra første tone. De tok oss med til bl.a. Lom, Trysil, Bergen, Romedal og framførte viser fra sine hjemsteder.

De har tonesatt dikt av forskjellige kunstnere som Tor Jonsson, Olav Aukrust, Ingeborg Refling Hagen, Helen Rønningsbakken, noe har de skrevet sjøl, og de har tonesatt diktene. Det var dikt om alt fra blomster, grever, jenter, kråker og sjømenn. De sang «En nakji grein med blodraude bær», den passet godt til pynten i salen.

Forsamlingen fikk høre «Bånsull» fra Trysil med Margrethe, «Bånsull for voksne» med Camilla, «Spor av stillhet» skrevet av Helen Rønningsbakken og tonesatt av Frode. «Stangesangen» av Ingeborg Refling Hagen, tonesatt av Frode Berntsen. Ingeborg Refling Hagen har også skrevet «Den tamme kråka», som ble levende framført av bandet.

Ja, vi hørte mye fin folkemusikk, vakre toner, og både glade og triste tekster. Til slutt sang Solbjørg Tveiten ei vise hun hadde skrevet sjøl, en gang hun reiste med tog til Bergen. Hun liker å kjøre tog, sa hun, og hun er glad i å skrive dikt. Visa heter «Hjem til regnet». Tilhørerne fikk lære refrenget, så det ble allsang til slutt.

Tusen takk til «Mjøsfolk»
Tusen takk til Espa Vel som ga oss en flott konsert med kjempeflinke musikere!!

Mari

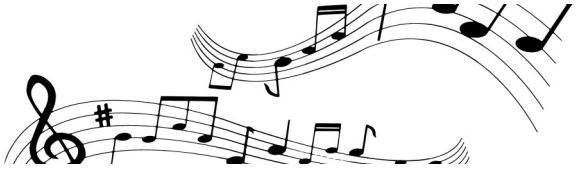

Oversikt over lag, foreninger og aktiviteter på Espa, Strandlykkja og omegn

ESPA IL

MEDLEMSKONTINGENT 2020

Enkeltmedlem kr 200,- Familiemedlemskap kr 500,-
HUSK Å MERKE INNBETALING MED NAVN HVIS MEDLEMSKAP

Følg oss på Facebook for informasjon om løypekjøring og arrangement!

STØTTE TIL DRIFT AV LØYPEMASKIN

Løypene blir kjørt på dugnad. Utgifter til drivstoff og vedlikehold slipper vi ikke unna, til det trenger vi støtte.

ESPA IL v/Irene Kjærnstad

Vipps 127302

Grasrotandelen

Trim og trivsel

Trim og trivsel på Espa. Hver mandag kl.10.30 – 12.00 er det trim og trivsel i salen på Espa skole og barnehage - Espa kulturhus for alle som har litt ledig tid på mandager. Vi trimmer, har kulturelle innslag og sosialt samvær. ALLE er hjertelig velkommen! Ønsker du skyss kan du kontakte Inger Sleppen tlf. 917 817 33.

Espa sykepleieforening

Else Karin Nordnes, leder av Espa sykepleieforening synes det er veldig hyggelige dersom noen flere ønsker å bli medlemmer. Hvis noen ønsker å bli medlem, kontakt: **Else Karin på telefon 93449167**

Tangen damekor

startet som barnekor i 1975, etterhvert tok mødrene over og det ble damekor i stedet. Koret synger et bredt repertoar, alt fra ABBA og Prøysen til Missa Brevis og julesanger. Damene har noen faste oppdrag gjennom året, som allehelgensmesse i Tangen kirke, samt 1 mai på Tangen. Ellers gjør de også flere andre oppdrag og konserter.
Koret tar seg også noen turer utenlands, og noen ganger slår de seg sammen med Tangen Mandskor og Strandlykkja blandede kor og gjør felles prosjekter, siste var julekonsert sammen i Tangen kirke. Det er i dag 18 flotte damer som liker å synge sammen og som har et godt miljø med mye latter, og det er absolutt plass til fler! Talentfulle Anneli Hætta er dirigent for koret, og de øver i kjelleren på samfunnshuset hver mandag fra 18.30-21. **Kontakt: gunvor14@gmail.com**

Strandlykkja blandede kor.

Vi er et forholdsvis lite kor som har et stort fokus på det sosiale. Vi øver hver torsdag fra kl. 19.00-21.00 på Mostu skole, Strandlykkja
Det er selvsagt en kaffepause midt i øvelsen for litt prat og organisering.

Konserter og andre arrangement:

Vi har tradisjon for å ha en konsert i Strandlykkja kirke før jul. Ellers blir det mindre eller større konserter og opptredener igjennom året.
Medlemskontingenten er p.t 1300kr. pr. år
Vi er registrert med grasrotandel. Vil du være med å synge i sammen med en trivelig gjeng, så ta kontakt.

Kjetil Mostue 908 25 909 kmostue@online.no
Jens Arne Finnstun 918 41 60
jens_arne.finnstun@nexans.com

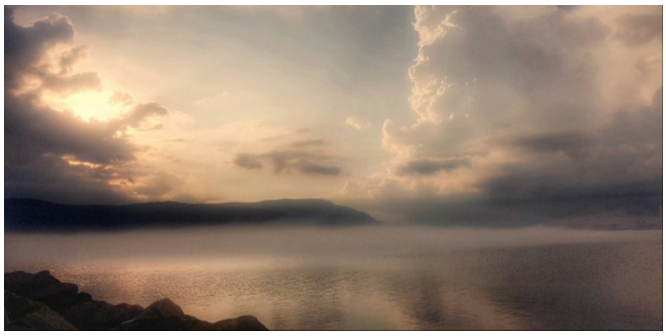

Espa og Tangen musikkorps

Leder: **Jorunn Sylju, post@etmk.no**
Nestleder: Ronny Støen
Kasserer: Anne Grete Hestnes
Sekretær: Laila Wie
Styremedlem Marielle Tysseng
Varamedlem Embret Sevrinsen

Er det noen som har lyst til å være med oss å spille så bare ta kontakt med styret, eller en av oss som spiller. Vi øver hver onsdag på kulturhuset. Og kan du ikke spille, men har lyst til å støtte oss så er vi registrert som Espa musikkorps på grasrotandelen.

Espa Turstilag

Leder Kirsten Rommen,
kirsten.rommen@hotmail.com

Kontingent/støtte
Enkelt medlem: kr 100
Pr husstand over 2 stk: kr 250
Vipps: 531005
Kontonr: 1822 34 84197

1371 FLEX Strandlykkja: Strandlykkja — Tangen—Stange

BESTILLINGSRUTER
Gyldig fra 17.08.20

	Mandag • Onsdag •Fredag
Spitalen	09:15
Mjøsvang	09:30
Tangen	09:40
Stange skysstasjon *	10:00
Stange skysstasjon *	12:25
Tangen	12:40
Mjøsvang	12:50
Spitalen	13:05

* Se tabell for linje B23 for korrespondanse til/fra Hamar.

- **HVOR:** Vi henter deg på nærmeste offentlige veg.
- **BESTILLING:** Ring og avtal hentetid– og sted på telefon **02040,** senest 1 time før ruteavgang. Avganger før kl.10.00 bestilles dagen før.
- **NÅR:** Tabellen viser ca. ankomsttid og avgangstid. Beregnet hentetid blir oppgitt ved bestilling. Blir hentetiden endret vil du få beskjed.
- **RUTE:** Flex kjører ikke fast trasé, men velger raskeste kjørerute etter hva som er bestilt.
- **VIKTIG:** Start– og stopptid på knutepunkter er fast.

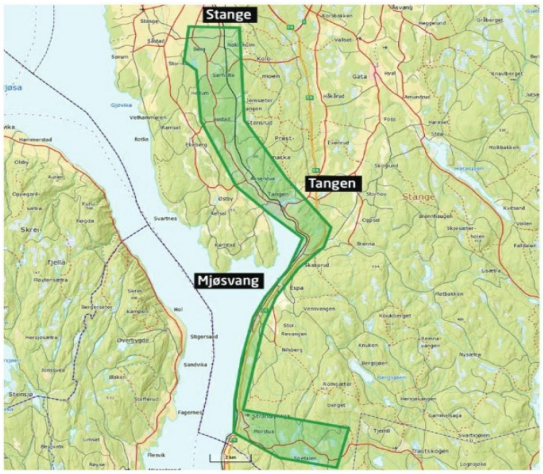

Innlandstrafikk

Hedmark trafikk:

Neptun	06:59	07:52	14:45
Stange skysstasjon	07:25	08:20 c	15:10
Stange skysstasjon	14:23 b	16:00 d	16:30 b
Neptun	14:42	16:20	16:50

b Korrespondanse med linje **B3** fra Hamar.
c Korrespondanse med linje **053** til Hamar.
d Korrespondanse med linje **108** og **B3** fra Hamar

Drosjen kjører til Spitalen kl 07.00 og 08 på skoledager, da er det mulighet for å sitte på, hvis det er plass. Det vet de ikke enda, før skoleruta er fastlagt og når de vet hvor mange elever det er.

Flexiruta:
Marthe Nilsen forteller at de henter folk hjemme, hvis de er dårlige til bens, for å kjører til tannlege eller lege. De har avtale med Stange-drosjen om at de henter hos tannlege eller lege, og kjører utover til Strandlykkja og Spitalen.
Flott tilbud! Bra service!

Trenger du elektriker?
STANGE Elektriske A/S
post@stange-elektriske.no 62 58 56 60

Nettbuss

Avgang fra Espa E6
07:10f 09:10f 12:10f 14:10f 16:10f 18:10f 19:40f
Er på Oslo bussterminal
08:25 10:25 13:25 15:25 17:25 19:25 20:55

Fra Oslo bussterminal :
08:50 10:50 13:50 16:20 17:50 19:50 21:20
Er på Espa E6 :
09:55f 11:55f 14:55f 16:25f 18:55f 20:55f 22:25f

f = stopper kun ved forhåndskjøpte billetter senest 10 min. før påstigning